

Beslutningsforslag nr. **B 49**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 7. december 2017 af udenrigsministeren (Anders Samuelsen)

Forslag til folketingsbeslutning

om danske militære bidrag til NATOs maritime Operation Sea Guardian i Middelhavet

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære bidrag stilles til rådighed for NATOs Operation Sea Guar-

dian, der har som mandat at fremme den maritime sikkerhed i Middelhavet.

Bemærkninger til forslaget

I. På NATO-topmødet i Warszawa i juli 2016 besluttede stats- og regeringslederne at etablere en ny maritim operation i Middelhavet - Operation Sea Guardian - med henblik på mere fleksibelt at kunne udføre et bredt spektrum af maritime sikkerhedsopgaver. Operation Sea Guardian erstattede i oktober 2016 NATOs hidtidige anti-terroroperation i Middelhavet, Active Endeavour, hvis mandat var baseret på Washington-traktatens artikel 5 i kølvandet på terrorangrebet mod USA den 11. september 2001. Danmark har ved flere lejligheder bidraget militært til Operation Active Endeavour, jf. bl.a. Folketingets samtykke til dansk deltagelse den 23. oktober 2001 og den 28. maj 2002.

Operation Sea Guardian vil åbne mulighed for at adressere et mere dynamisk og bredspektret sikkerhedsbillede i Middelhavet med henblik på at imødegå sikkerhedsudfordringer for Alliancen.

Operation Sea Guardian udfører foreløbigt de samme opgaver i Middelhavet, som gjorde sig gældende for Operation Active Endeavour:

- 1) Opbygning og vedligeholdelse af NATOs maritime situations- og trusselsbillede i Middelhavet.
- 2) Bekæmpelse af maritim terror i Middelhavet, bl.a. gennem overvågning og bording af skibe.
- 3) Regional kapacitetsopbygning, bl.a. i form af træning af maritime specialoperationsstyrker i regionen.

Som et nyt element rummer Operation Sea Guardian fremadrettet mulighed for, efter bemyndigelse af det Nordatlantiske Råd, at aktivere en række supplerende maritime sikkerhedsopgaver:

- Sikring af den frie sejlads i Middelhavet, f.eks. ved at eskortere civile skibe i et risikoområde.
- Håndhævelse af forbud mod transport af specifikke personer eller materialer, f.eks. våben.
- Bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben.
- Beskyttelse af kritisk infrastruktur, som f.eks. havne.

De maritime sikkerhedsopgaver kan eksempelvis gennemføres ved hjælp af øget patruljering, eskortering, overvågning eller bording af skibe.

Alliancen vil i varetagelsen af mandatet for Operation Sea Guardian videreføre og styrke samarbejdet med eksterne partnere, herunder den Europæiske Union. Danmarks deltagelse i operationen vil ske inden for rammerne af EU-forsvarsforbeholdet.

II. Operationsområdet for Operation Sea Guardian omfatter internationalt farvand i Middelhavet. Eventuelle operationer inden for kyststaters territorialfarvand kan ske efter godkendelse i det Nordatlantiske Råd og efter aftale med den pågældende stat. Operationsområdet for Operation Sea Guardian vil tillige kunne udvides efter godkendelse af det Nordatlantiske Råd.

Operation Sea Guardian opererer under et robust mandat for magtanvendelse, der, ud over en adgang til at anvende magt i selvforsvar, også omfatter muligheden for at anvende magt til at gennemføre de pålagte opgaver.

III. Der anmodes om Folketingets samtykke til, at danske militære bidrag stilles til rådighed for NATOs Operation Sea Guardian.

Indledningsvis vil det danske bidrag til Operation Sea Guardian bestå af skibsbidraget, der er tilmeldt som kommandoskib til NATOs Stående Flådestyrkes Fregatgruppe 1 (SNMG 1) i 2018, såfremt SNMG 1 efter konkret anmodning fra NATO indsættes i Operation Sea Guardian. Bidraget omfatter, foruden en skibsplatform, en kommandostab, en helikopter samt en maritim indsatsenhed (militærpoliti og maritime specialoperationsstyrker) på op til ca. 180 personer.

Danmark vil derudover i 2018 og fremadrettet, efter behørig inddragelse af Folketinget jf. afsnit VII, kunne tilbyde NATO følgende typer af bidrag:

Et skibsbidrag i form af enten et fleksibelt støtteskib af Absalon-klassen eller en fregat af Iver Huitfeldt-klassen inklusiv helikopter og maritim indsatsenhed (militærpoliti og maritime specialoperationsstyrker) på op til ca. 180 personer.

Flybidrag i form af overvågningsfly til gennemførelse af overvågningsflyvninger i operationsområdet på op til ca. 25 personer omfattende besætning og støttepersonel.

Specialoperationsstyrkebidrag på op til ca. 40 personer, herunder til gennemførelse af kapacitetsopbygning af maritime specialoperationsstyrker fra lande i Middelhavsregionen samt bordingoperationer. Specialoperationsstyrkebidrag vil kunne bidrage til opgaveløsningen fra danske skibe samt skibe fra andre NATO-lande eller øvrige operationspartnere.

Minerydningsbidrag i form af et fleksibelt modulært minerydningskomponent på op til ca. 35 personer.

Stabsofficersbidrag på op til ca. 20 personer til relevante stabe i NATO samt til søs eller i havn ombord på danske skibe samt skibe fra andre NATO-allierede eller øvrige operationspartnere. Stabsofficersbidrag vil ligeledes kunne omfatte, at Søværnets Taktiske Stab varetager opgaven som styrkechef for Operation Sea Guardian.

Cyberkapaciteter vil endvidere kunne indgå i danske bidrag.

En eventuel aktivering af tillægsopgaver eller udvidelse af operationsområdet, jf. afsnit I og II, med konsekvens for danske bidrag, vil ske efter behørig inddragelse af Folketinget, jf. afsnit VII.

Danske bidrag vil i forbindelse med udsendelse have mulighed for at anvende magt til at gennemføre de pålagte opgaver. Herudover vil danske bidrag være tillagt beføjelser i henhold til adgangen til udvidet selvforsvar af egne og allierede styrker samt andre operationspartnere.

Danske bidrag til Operation Sea Guardian vil være under NATOs operative kontrol. Den danske forsvarschef bevarer fuld kommando.

IV. Det folkeretlige grundlag for danske militære bidrag til Operation Sea Guardian er folkeretten, herunder FN's havretskonvention og konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed af 1988 samt samtykke fra de relevante kyst- og flagstater.

Det danske bidrags deltagelse i bekæmpelsen af maritim terrorisme er betinget af, at Danmark har tiltrådt FN's tillægsprotokol om søfartssikkerhed af 2005 til konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed af 1988. Danmark undertegnede tillægsprotokollen den 9. februar 2007 og har iværksat processen for tiltrædelse af protokollen.

V. Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at terrortruslen mod et dansk flådefartøj i territorialfarvandene langs den nordafrikanske kystlinje fra Gibraltar til Ægypten samt langs kystlinjen i det østlige Middelhav fra Gaza til Tyrkiet er MIDDEL.

Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at terrortruslen mod et dansk flådefartøj i internationalt farvand i Middelhavet er LAV.

Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at det generelle trusselsniveau for cyberspionage mod danske enheder eller

interesser i Middelhavet er MEGET HØJ. Truslen fra andre former for spionage er MIDDEL. Truslen fra cyberkriminalitet er MEGET HØJ. Truslen fra destruktive cyberangreb, cyberterror og cyberaktivisme rettet mod danske flådefartøjer er LAV.

VI. Det danske militære bidrag vil indgå i en indsats, hvor det ikke kan udelukkes, at der bliver tale om anvendelse af militære magtmidler. På den baggrund forelægges sagen for Folketinget med henvisning til Grundlovens § 19, stk. 2, med anmodning om, at Folketinget meddeler sit samtykke som beskrevet i afsnit I og III.

VII. Regeringen vil løbende vurdere de danske bidrags sammensætning med henblik på at sikre en effektiv opgaveløsning. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at justere bidraget væsentligt, tilmelde nye bidrag til Operation Sea Guardian, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i forhold til de beskrevne opgaver, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.

VIII. Eventuelle meromkostninger forbundet med militære bidrag til Operation Sea Guardian afholdes inden for Forsvarets samlede økonomiske ramme.